

«Геноцидознавство»

Викладач – доктор політичних наук, професор кафедри всесвітньої історії
Гон Максим Мойсейович.

Кількість кредитів – 3

Семестр – 2-й

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Геноцидознавство» призначена для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» факультету історії, політології та міжнародних відносин Рівненського державного гуманітарного університету. Предметом курсу є ті геноциди, які відбулися в першій половині ХХ ст.: Голодомор, Голокост, масові вбивства вірмен у Османській імперії та ромів у третьому Рейху.

Вивчення курсу сприяє усвідомленню того, що геноцид є інструментом соціальної інженерії, який застосовують злочинці для зміни існуючої «картини» світу, засіб, котрий використаний тими чи іншими політичними елітами в їхніх намаганнях скоригувати суспільну реальність. Значимість цих знань набуває особливої значущості із врахуванням досвіду впливу людиноненависницьких теорій на масову свідомість, з одного боку, тих етнічних чисток і геноцидів, котрі відбулися наприкінці ХХ ст., з іншого.

Предмет дисципліни розкриває геноцид як процес, що має свій внутрішній алгоритм, передбачає вивчення його законодавчого та інституційного рівнів. Важливими складовими курсу є з'ясування закономірностей та особливостей у поведінці різних суб'єктів геноцидів (вбивць, жертв, спостерігачів) у час їх реалізації. Курс ґрунтується на засадах компаративістики, отже – передбачає поглиблення знань магістрантів про цей метод наукового пізнання, вдосконалення їхніх умінь застосовувати його в практичній діяльності.

Дисципліна сприяє усвідомленню ролі національних і расових стереотипів у розгортанні тупикових соціальних конфліктів. Її вивчення має за мету, з одного боку, формулювати суспільно-історичні уроки з трагедій минулого, з іншого – популяризувати принцип гармонійної міжнаціональної взаємодії.

Дисципліна розроблена із урахуванням принципу поліваріантності розвитку історичної науки. На практичних заняттях формується вміння самостійно аналізувати події та явища, інтерпретувати їх, оцінювати, порівнювати, визначити уроки історії. Така форма роботи сприяє виробленню навиків критичного мислення, творчого підходу до розв'язання поставлених наукових проблем.

Мета курсу:

- вивчення теоретичних засад «Genocide studies»;
- оволодіння методом компаративістики;
- вивчення причин і перебігу Голодомору, Голокосту, геноцидів вірмен і ромів;
- з'ясування сутності геноцидального процесу та його складових;
- дослідження поведінки різних суб'єктів геноцидів;
- з'ясування загального в геноцидальному процесі та особливостей геноцидів;
- формулювання їх суспільно-історичних уроків, усвідомлення наслідків національних стереотипів і упереджень у контексті виховання толерантності.

Завдання курсу «Геноцидознавство»: вивчення теоретико-методологічних засад «Genocide studies» та компаративного аналізу, поступової еволюції перших від осмислення вченими окремих масових актів народовбивства як своєрідної самоцілі вбивць до усвідомлення його використання як засобу реалізації соціальної інженерії; з'ясування ролі держав в їх організації та реалізації; вивчення подій геноциду вірмен в Османській імперії, перебігу Голодомору, Голокосту та геноциду ромів у

роки Другої світової війни, їх порівняння, дослідження поведінкових «норм» та особливостей суб'єктів геноцидів.

Очікувані результати навчання

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавра, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно із вимогами освітньо-професійної програми, базовою **інтегральною компетенцією** є здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень.

Загальні компетентності, що визначені нею, освітньо-професійною програмою:

ЗК

ЗК1. Знання та розуміння предметної області, професії.

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Уміння ідентифікувати і формулювати проблему, для її вирішення та досягнення обґрунтованого висновку використовувати потрібну інформацію та методологію.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Знання ресурсів, доступних для проведення історичного дослідження, включаючи ті, що базуються на ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологіях) та здатність використовувати їх відповідно.

ЗК7. Працювати самостійно, розробляти стратегії та керувати часом. Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат, генерувати нові ідеї

ЗК8. Володіння державною та, як найменш, однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування

ЗК9.Знання стандартів, необхідних для наукового дослідження і публікування, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність.

Спеціальні компетентності

(СК)

1. Розуміння суті, призначення й змісту гуманітарних наук, функцій історичної науки як складової частини наукової думки і духовної культури суспільства.
2. Здатність використовувати професійно профільовані знання й уміння в галузі історичних наук для дослідження соціально-економічних та політичних об'єктів, явищ і процесів як складових елементів історичного минулого.
3. Реконструкція історичних процесів на основі різних джерел.
4. Розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання історії та зловживання історією.
5. Володіння методикою історіографічної та джерелознавчої критики.
6. З'ясування причинно-наслідкових зв'язків в історичних подіях минулого, аналіз і узагальнення історичного матеріалу в певній системі, порівняння історичних фактів на основі здобутих знань і формування на цьому ґрунті особистого світогляду.
7. Пошук, розуміння та розміщення архівного матеріалу, історичний внесок та дискутування про минуле в політичному та культурному контексті.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна

Програмні результати навчання

(ПРН)

Знання

1. Методів та методології дослідження історичного процесу.
2. Загального ходу історичного процесу; окремих періодів, видатних

історичних та політичних діячів.

5. Способів та методів аналітичної та дослідницької діяльності, введення в науковий обіг архівних матеріалів.

6. Теорії та практики застосування новітніх технологій викладання історії у старшій та вищій школі.

7. Іноземних мов та їх використання у практичній діяльності.

Уміння

8. Проводити інформаційно-аналітичні дослідження.

9. Визначати зміст, місце й значення проблеми в історичному пізнанні.

10. Формулювати цілі й завдання, дослідницькі гіпотези.

12. Обирати та використовувати необхідні історичні методи при аналізі суспільно-політичних, соціально-економічних явищ та процесів.

13. Уміння теоретично осмислювати емпіричний матеріал.

14. Уміння презентувати підсумки виконаної роботи з використанням інформаційних технологій та засобів.

16. Уміння організовувати культурно-освітню роботу з використанням історичних та краєзнавчих знань.

Комунікація

17. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

18. Використання іноземних мов у професійній діяльності.

Автономія і відповідальність

(АіВ)

19. Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

20. Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди, ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність при їх реалізації.

21. Здатність до подальшого навчання, до стійкого саморозвитку і самовдосконалення, яке значною мірою є автономним та самостійним.

Основна частина матеріалу, опанування яким передбачене у межах вивчення навчального курсу, пропонується Вашій увазі на сайті

<https://drive.google.com/drive/folders/0B67UmhidmmUhRU14bVRLWlp0Vzg>

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка, з 12.45 до 14.05 (2 академічні години).

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щопонеділка, з 18.00 до 20.00; щочетверга з 18.00 до 20.00. E-mail викладача: gon.maksym@gmail.com